

V Ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu *Górskie filozofowanie*

***Kim jesteś, człowieku XXI wieku?
Współczesna problematyka antropologiczna***

**Miejsce: Schronisko PTTK im. Wł. Orkana
na Turbaczu 1283 m n.p.m. (Gorce)**

Termin: 29 czerwca – 1 lipca 2018 r.

Idea konferencji

Zapraszamy do udziału w piątej odsłonie *Górskiego Filozofowania*. Celem naszego przedsięwzięcia jest zjednoczenie w jednej przestrzeni, zarówno fizycznej jak i myślowej, przedstawicieli różnych ośrodków, nie tylko akademickich, z Polski. Spotykamy się już po raz piąty w miejscu, które winno sprzyjać filozoficznej kontemplacji – w górach, tym razem w Gorcach.

Uważamy, że byt i warunki jakie on stwarza oraz perspektywy jakie otwiera, wyznaczają możliwy zakres ludzkiej świadomości, zarówno co do treści, jak i co do formy (ludzkie myślenie jest uwarunkowane nie tylko miejscem i czasem, ale także szeroko rozumianymi kontekstami). Dlatego, jako organizatorzy chcemy zaproponować wszystkim uczestnikom wyzwanie wspólnotowego zmierzenia się ze szczytami góorskimi oraz szczytami filozoficznej problematyki i refleksji. Całe przedsięwzięcie jest unikalne, ponieważ udział w nim dostarcza wyczerpującego poczucia „czegoś więcej” niż tylko intelektualnego dialogu, którego rzadko kiedy uczestnicy „klasycznych” konferencji mogą doświadczyć przy okazji innych wydarzeń w Polsce. Ponadto, trzy dni wspólnych debat oraz rozmów pomagają zacieśnić więzi między przedstawicielami różnych środowisk i ośrodków akademickich. Pozwoli to każdemu uczestnikowi zobaczyć i na własnej skórze doświadczyć stylu/perspektyw oraz priorytetów filozoficznych stosowanych w murach innych uczelni niż własna.

**Jesteśmy przekonani, że *theoria* i *praxis* tworzą w filozofii swoiste *compositum*,
stąd nasze myślowe wyzwanie chcemy osadzić w klimacie górskiej wędrówki.
Innymi słowy zapraszamy na wspólne wędrowanie góorskim szlakiem, połączone
z filozoficzną ucztą i noclegiem w schronisku.**

TEGOROCZNA TEMATYKA

*Człowiek jest tylko mocny w stosunku do drugiego człowieka w pyskówkach i przekomarzankach.
Często opiera swoją wartość na materii, która jest - a w górach to najlepiej widać, tylko
tymczasowa. Zresztą tak samo jak i człowiek.*

Tomasz „Czapkins” Mackiewicz

*Człowiek to taka dziwna istota, która zawsze chce czegoś więcej.
Nie wystarcza mu to, że ma gdzie spać, co jeść, kochającą rodzinę i uporządkowane życie.*

Marek Kamiński

Karol Wojtyła postawił tezę, iż współczesność jest „czasem wielkiego sporu o człowieka, sporu o sam sens jego istnienia, a przez to samo o naturę i znaczenie jego bytu”¹. Można by zapytać, czy kiedykolwiek było inaczej? Wszak zgodnie ze wskazówkami chociażby I. Kanta², M. Schelera³, a wreszcie i Wojtyły⁴, człowiek stanowi sam dla siebie nie tylko jedno z pytań, jeden z problemów, ale zarazem warunek wszelkiego doświadczenia pytalności i problematyczności, tak, iż pytanie człowieka o człowieka jawi się poniekąd jako pytanie ludzkie *par excellence*, gdyż jego podmiot, treść i horyzont są właściwie tym samym, a pluralizmu prób mierzenia się z tymże pytaniem nigdy nie brakowało. A jednak pytanie to jest i musi być stawiane nieustannie na nowo; po pierwsze dlatego, że okoliczności czasowo-historyczne odsłaniają co rusz nowe jego odcienie; po drugie – być może najważniejsze – ostatecznie każdy człowiek sam musi zmierzyć się ze sobą i wyzwaniem własnego bytu i egzystencji, wreszcie sam status tegoż pytania i spectrum możliwych odpowiedzi, czy też sposobów jego potraktowania, nie tylko że nie jest zamknięty i się zmienia i poszerza, ale pozostaje fundamentalnie nieoczywisty. I to być może właśnie „dzisiaj” jest ono jeszcze bardziej konieczne niż kiedykolwiek, wszak prorocze okazały i nadal okazują się słowa Schelera, stanowiące diagnozę, a zarazem wskazujące kierunek poszukiwania remedium: „[...]”

1 K. Wojtyła, *Osoba: podmiot i wspólnota*, [w:] tenże, *Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne*, Lublin 1994, s. 374.

2 „Pole filozofii w tym wszechświatowym znaczeniu da się sprowadzić do następujących pytań: 1) Co mogę wiedzieć? 2) Co powinienem czynić? 3) Czego mam się spodziewać? 4) Czym jest człowiek? Na pierwsze pytanie odpowiada metafizyka, na drugie etyka, na trzecie religia, a na czwarte antropologia. W istocie można by jednak wszystko to wliczyć do antropologii, bo trzy pierwsze pytania ściągają się do ostatniego”, tenże, *Logika. Podręcznik do wykładów wydany po raz pierwszy przez Gottloba Benjamina Jäschego*, tłum. Z. Zawirski, „Filo-Sofija” 1/2002, s. 141.

3 [...] wszystkie centralne problemy filozofii dadzą się w pewnym rozumieniu sprowadzić do zagadnienia, kim jest człowiek, i jakie zajmuje metafizyczne miejsce i położenie w obrębie całości bytu, świata oraz wobec Boga”, M. Scheler, *Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy*, przełożyli, wstępem i przypisami opatrzyli S. Czerniak i A. Węgrzecki, Warszawa 1987, s. 3.

4 „Studium niniejsze powstaje z potrzeby obiektywizacji w dziedzinie tego wielkiego procesu poznawczego, który można określić u podstaw jako doświadczenie człowieka. Jest to najbogatsze z doświadczeń, jakimi dysponuje człowiek, a równocześnie najbardziej chyba złożone. Doświadczenie każdej rzeczy, która znajduje się poza człowiekiem, łączy się zawsze z jakimś doświadczeniem samego człowieka. Człowiek nigdy nie doświadcza czegoś poza sobą, nie doświadczając w jakiś sposób siebie w tym doświadczeniu”, K. Wojtyła, *Osoba i czyn*, [w:] tenże, *Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne*, Lublin 1994, s. 51.

biorąc pod uwagę całą znaną nam historię, [poczucie] własnej problematyczności człowieka osiągnęło wspólnie maksimum. W chwili, w której człowiek przyznał się do tego, że ścisłej wiedzy o tym, czym jest, ma mniej niż kiedykolwiek i bardziej przeraża go brak odpowiedzi na tę kwestię, zdaje się znowu wstępować w niego *odwaga prawdomówności* [skłaniająca do] postawienia tej istotnościowej kwestii na nowo, bez powszechnie dotychczas przyjętego, całkowicie połowicznie lub świadomego włączania [jej] w teologiczną, filozoficzną i przyrodniczą tradycję, oraz rozwinięcia, na podstawie ogromnych skarbów wiedzy szczegółowej, stanowiącej dorobek różnych nauk o człowieku, nowej postaci jego świadomości i wyobrażenia o sobie samym⁵. A to wszystko w kontekście „sporu o istnienie człowieka”⁶ (*sic!*), z zachowaniem całej radykalności i aporetyczności tegoż określenia naszego *hic et nunc*.

Profil konferencji i proponowanej tematyki jest jak najbardziej filozoficzny i interdyscyplinarny – filozoficzny w najszerszym możliwym rozumieniu, zarówno merytorycznym jak i metodologicznym. Interdyscyplinarny, gdyż w człowieku i filozofowaniu przecinają się wszystkie dziedziny ludzkiej wiedzy, nauki i działalności. Dlatego też do udziału zapraszamy każdego, komu kwestia jego własnego i z innymi współdzielonego człowieczeństwa nie jest obojętna.

Tegoroczna konferencja będzie miała charakter w znacznej mierze seminaryjny. Planujemy maksymalnie 10-12 wystąpień po 20-30 minut każde, które zaprezentują różnorodne możliwości podejścia do tytułowego zagadnienia i sporą dawkę dyskusji wokół każdego z referatów. W związku z tym rezerwujemy sobie prawo do selekcji zgłoszonych referatów.

Przykładowe zakresy problemowe:

- transhumanizm, biotechnologia i „człowiek” bioniczny etc.
- współczesne koncepcje człowieka a neuronauki
- współczesne oblicza sporów bioetycznych
- kwestia aktualności religijnych i klasycznych filozoficznych koncepcji człowieka
- problematyka natury ludzkiej, w tym problematyka płci/płciowości
- idee praw człowieka; kwestia wolności, wolnej woli, racjonalności etc.
- miejsce *science*, *humanities* i filozofii we współczesnej antropologii
- problem psychofizyczny (*mind-body problem*)
- społeczno-polityczne wymiary bytowania człowieka
- człowieczeństwo w kontekście wielokulturowym, wieloetnicznym, wielorasowym etc.

---

5 M. Scheler, *Stanowisko człowieka w kosmosie*, w: tegoż, *Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy*, przełożyli, wstępem i przypisami opatrzyli S. Czerniak i A. Węgrzecki, Warszawa 1987, s. 46n.

6 Zob. J. Tischner, *Spór o istnienie człowieka*, Kraków 1998.

Lista ta nie jest w żadnym razie zamknięta. Jesteśmy otwarci na wszelkie Wasze propozycje.

Organizatorzy zapewniają:

- opiekę wykwalifikowanego przewodnika górskiego
- rezerwację miejsca noclegowego w schronisku

Uczestnicy opłacają we własnym zakresie:

- usługę przewodnicką (ok. 40 zł/osobę)
- dojazd (przed konferencją będą ustalone punkty zbiórki i podane do wiadomości uczestników)
- nocleg (ok. 80 zł/osobę za 2 noclegi z pościelą)
- wyżywienie

Zgłoszenia prosimy kierować na adres: gorskie.filozofowanie@gmail.com

Strona internetowa konferencji: <http://filozofia.net.pl/gorskie-filozofowanie/>

Aby zgłosić się prosimy wypełnić formularz, który jest dostępny na naszej stronie internetowej

Wszelkie dodatkowe informacje: Michał Płóciennik (AJD) tel. 664-996-389

Czas na wystąpienie: ok. 20-30 minut

Deadline: na zgłoszenia czekamy do 10 czerwca (w przypadku biernych uczestników decyduje kolejność zgłoszeń, pierwszeństwo mają uczestnicy czynni- z referatami, których referaty zostaną zakwalifikowane)

**Udział w konferencji jest bezpłatny
Zachęcamy zarówno do czynnego jak i biernego udziału w konferencji**

**Dla najlepszych referentów przewidujemy możliwość publikacji
w 5-punktowym czasopiśmie naukowym „Filozofia. Prace Naukowe Akademii im. Jana
Długosza w Częstochowie”**

Organizatorzy:

dr hab. prof. AJD Maciej Woźniczka
mgr Michał Płóciennik (AJD)
lic. Damian Nowak (AJD)

Koło Naukowe Filozofów Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

>>[<<](https://www.facebook.com/kolofilozofow)

<http://filozofia.net.pl/>

Wszelkie dalsze informacje, jak i ewentualne modyfikacje, będą podawane na bieżąco na

stronie internetowej oraz w wydarzeniu na Facebook'u.

WSTĘPNA PROPOZYCJA WYCIECZEK GÓRSKICH/TRAS (może ulec zmianie, informacje na bieżąco)

DZIEŃ I

Klikuszowa – Łapsowa – Bukowina Obidowska – Bukowina Miejska –
Wisielakówka – Schronisko PTTK Turbacz

Odległość: 12,5 km

Czas przejścia: ok. 4,5 h

Przewyższenie: ↑ 707 m, ↓ 105 m

DZIEŃ II

Schronisko PTTK Turbacz – Wisielakówka – Bukowina Miejska – Bukowina
Obidowska – Obidowa – Stare Wierchy – Obidowiec – Schronisko PTTK Trubacz

Odległość: 16,5 km

Czas przejścia: ok 5,5 h

Przewyższenie: ↑ 670 m, ↓ 669 m

(lub: wycieczka na Gore Troszacki)

DZIEŃ III

Schronisko PTTK Turbacz – Bukowina Waksmundzka – Nowy Targ Oleksówki –
Nowy Targ

Odległość: 12 km

Czas przejścia: ok. 3 h

Przewyższenie: ↓ ok. 700 m

Więcej informacji: mapa-turystyczna.pl